

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea eficientizării gestionării deșeurilor

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale.

În România, activitatea de salubritate este reglementată prin Legea serviciului de salubritate a localităților nr.101/2006, cu modificările și completările ulterioare, între care și cele create prin Legea nr.94/2014.

Printre competențele autorităților publice locale se numără și eliminarea deșeurilor prin depozitare.

Situația gestionării deșeurilor la nivel național este una delicată, în condițiile în care Comisia Europeană a transmis țării noastre scrisori de punere în întârziere privind nerespectarea dreptului Uniunii Europene, în ceea ce privește lipsa unui tratament adecvat al deșeurilor înaintea eliminării prin depozitare.

În acest context, gestionarea deșeurilor la nivelul municipiului București este și mai complicată, determinată de lipsa infrastructurii reprezentată de capacitatea de eliminare a deșeurilor prin depozitare.

Totodată, asigurarea serviciului de salubritate al municipiului București, în integralitatea lui, în condițiile mai sus precizate, s-a dovedit a fi dificil și nu a condus la rezultate vizibile.

Pentru municipiul București cadrul de reglementare al activităților de salubritate este precizat la art. IV alin.(1) din Legea nr.99/2014 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de salubritate a localităților nr.101/2006, fiind o competență exclusivă a consiliului general. Această prevedere limitează atribuțiile autorităților deliberative ale sectoarelor municipiului București referitoare la organizarea tratării mecano-biologice a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare și a acțiunilor referitoare la administrarea depozitelor de deșeurii și/sau instalațiilor de eliminare a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare.

Totodată, conform art.60 alin.(1) A lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.92/2021 privind regimul deșeurilor (act național de transpunere a directivei europene), autorităților administrației publice locale le revine obligația și responsabilitatea de a asigura colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare.

La momentul actual, unitatea administrativ-teritorială a municipiului București nu deține un contract în vigoare cu un operator al unui depozit de deșeurii, nu își exercită sau este în imposibilitatea de a exercita anumite competențe în legătură cu: „...înființarea, organizarea,

atribuirea și derularea activităților de organizare a prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor, de organizare a tratării mecano-biologice a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare, de administrare a depozitelor de deșeuri și/sau instalațiilor de eliminare a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare, precum și de coordonare, monitorizare și control al serviciului de salubritate, de stabilire și aprobare a indicatorilor de performanță ai serviciului de salubritate... ”, conform prevederilor din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006.

În aceste condiții, nu se poate asigura protecția mediului, a sănătății populației și respectarea principiului proximității, conform art.26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor.

Astfel, este necesar ca la nivelul Municipiului București să fie asigurat cadrul de reglementare pentru o dinamică mai bună a activităților de salubritate și de gestionare a deșeurilor, care nu poate fi realizată decât prin preluarea competențelor referitoare la aceste activități de către sectoarele Municipiului București pe o perioadă de maxim 3 (trei) ani, dând posibilitatea Consiliului General al Municipiului București să demareze și să implementeze funcția de planificare.

De asemenea, având în vedere faptul că în prezent România se confruntă cu un fenomen extins al abandonărilor și incendiilor de deșeuri în aer liber dar și a arderii miriștilor, turbăriilor, litierelor pădurii, stufului, tufărișurilor sau vegetației ierboase, fiind practicat în gospodării și spații publice, momente în care se eliberează în mediu cantități uriașe de substanțe nocive care pun în pericol sănătatea populației, conform datelor preliminare din studiile publicate atât în România, cât și în literatura internațională, este necesară adoptarea unor măsuri imediate pentru eliminarea acestor practici.

De la începutul anului și până în prezent reprezentanții IGSU au avut peste 6.000 de intervenții la arderile de miriști, stuf, tufărișuri sau vegetație ierboasă uscată, de 4 ori mai multe incendieri decât în aceeași perioadă a anului 2021. Aceste practici afectază grav calitatea aerului și al solului.

Prin incriminarea acestor fapte în categoria contravențiilor / infracțiunilor se vor pune bazele sancționării / pedepsirii drastice a făptuitorilor și asigurarea unui mediu înconjurător sănătos și curat pentru cetățeni, fapt recunoscut de Constituția României.

Totodată, gestionarea deșeurilor la nivel național este una dificilă și, în acest sens, trebuie reamintită situația în care se găsește țara noastră, în condițiile în care Comisia Europeană a demarat proceduri de infringement și a transmis României mai multe scrisori de punere în întârziere pentru neconformități cu prevederile legislative.

Astfel, pentru Cauza 2007/2012 (Neîndeplinirea de către un stat membru – Actul de aderare din 2005 – Obligații ale statelor membre – Mediu – Directiva 1999/31/CE – articolul 14 litera (b) – Depozite de

deșeuri – Închiderea siturilor care nu au obținut autorizația de exploatare a unui depozit de deșeuri – Procedura de închidere și de posttratare), România este deja condamnată la Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Totodată, în data de 12 noiembrie 2021 Comisia Europeană a adoptat un pachet decizional privind cazurile de încălcare a dreptului UE, ocazie cu care a inițiat o procedură formală de constatare a neîndeplinirii obligațiilor de către România privind nerespectarea dreptului UE ce decurge din lipsa unui tratament adecvat al deșeurilor în vedere depozitării – Cauza 2020/2035 (Cazul Malagrotta).

În condițiile în care țara noastră a beneficiat de finanțare europeană pentru dezvoltarea unor sisteme integrate de management al deșeurilor (SMID), prin programe de finanțare (POS Mediu, POIM), care să asigure gestionarea în condiții de maximă siguranță pentru mediu și sănătatea populației, se constată că se înregistrează situații în care aceste proiecte nu pot fi continuate sau demarate datorită imposibilității preluării terenurilor necesare pentru dezvoltarea lor.

De asemenea, având în vedere că multe dintre aceste proiecte sunt deja fazate, iar probabilitatea unor întârzieri în derularea acestora este foarte ridicată, tocmai datorită imposibilității autorităților administrației publice locale sau ale structurilor asociative ale acestora să pună la dispoziție terenurile pe care să poată fi implementate aceste proiecte SMID, implică un risc major de nerealizare a acestor proiecte.

Consecințele acestor aspecte sunt, pe de o parte pierderea finanțării europene și implicit, aplicarea unor penalități din partea Comisiei Europene, dar și nerealizarea unor obiective care se regăsesc în planurile județene de gestionare a deșeurilor, elaborate cu acordul și finanțare europeană și comunicate Comisiei Europene și care prevăd investiții care să permită conformarea țării noastre cu prevederile legislative din domeniul gestionării deșeurilor.

Astfel, riscul declanșării unor noi proceduri de infringement împotriva României este foarte ridicat.

Nu în ultimul rând, potrivit Comunicării Comisiei 2020/C 301/01, “Actualizarea datelor utilizate pentru calcularea sumelor forfetare și a penalităților cu titlu cominatoriu pe care Comisia urmează să le propună Curții de Justiție a UE în cadrul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor”,

Comisia poate propune Curții de Justiție a UE, în ceea ce privește România, aplicarea unei sume forfetare minime de 1.723.000 Euro și a unor penalități cominatorii între 2.082 euro și 124.900 euro pe zi de întârziere

Totodată, neadoptarea măsurilor propuse prin prezenta ordonanță de urgență, inclusiv măsuri care vizează proceduri de expropriere pentru cauze de utilitate publică, va duce la prelungirea efectelor negative pentru unitățile administrativ-teritoriale de a nu își respecta obligațiile organizării și implementării unui sistem eficient de gestionare a deșeurilor la nivel județean și local, iar la nivel național de a crește riscul

	deschiderii unor proceduri la Curtea Europeană de Justiție pe subiectul nerespectării prevederilor din legislația europeană. Prin urmare, promovarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri de eficientizare a gestionării managementului deșeurilor la nivelul municipiului București este o necesitate urgentă, care să permită organizarea la nivelul sectoarelor Municipiului București a activităților de tratare mecano-biologică a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare precum și de administrare a depozitelor de deșeuri și/sau instalațiilor de eliminare a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare.
1 ¹ În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.Schimbări preconizate	Prin proiectul de act normativ se instituie regulile necesare, suficiente și posibile care conduc, după notificarea prealabilă a Consiliului General al Municipiului București, la autonomia autorităților deliberative ale Municipiului București, în ceea ce privește organizarea tratării, reciclării, valorificării și eliminării deșeurilor nepericuloase. De asemenea, se creează cadrul de reglementare care să permită o mobilitate a acțiunilor pe care fiecare sector în parte le poate întreprinde în vederea asigurării eficiente a salubrității la nivel de sector, prin identificarea soluțiilor pentru asigurarea tratării, reciclării, valorificării și eliminării prin depozitare a deșeurilor. Astfel, fiecare sector, va putea prelua competențele pentru organizarea tratării, reciclării, valorificării și eliminării deșeurilor nepericuloase pe o perioadă determinată de maxim 3 (trei) ani, în urma notificării prealabile a Consiliului General al Municipiului București, evitându-se astfel situațiile în care deșeurile să nu fie tratate la timp sau să nu existe contracte privind eliminarea acestora în depozitele de deșeuri conforme, fiecare sector fiind direct interesat să identifice soluțiile optime pentru evitarea unor astfel de situații.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1.Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ Impact asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2.Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul asupra mediului	Promovarea acestui proiect de act normativ urmărește asigurarea unui cadru de reglementare care să prevadă măsuri pentru a preveni sau a reduce, pe cât posibil, efectele negative asupra mediului, mai ales poluarea apelor de suprafață, a apelor subterane, a solului, a aerului și a mediului în general, inclusiv efectul de seră, precum și orice alte riscuri pentru sănătatea umană provocate de, gestionarea defectuoasă a deșeurilor municipale, abandonările și incendierea deșeurilor în aer liber, precum și arderea miriștilor, turbăriilor, litierelor pădurii, stufului, tufărișurilor sau vegetației ierboase.
-----------------------------	---

5. Alte informații	Nu au fost identificate.
--------------------	--------------------------

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea						

modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu au fost identificate.					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea aordonanțării organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ a fost transmis structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale, în vederea emiterii unui punct de vedere, prin adresa nr.127075/29.03.2022.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor	Proiectul de act normativ nu se referă

interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 365/2022.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ intră sub incidența prevederilor art.7 alin.(13) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, conform căroră: „În cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare.”
2. Informarea societății civile cu privire la eventul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea eficientizării gestionării deșeurilor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ